

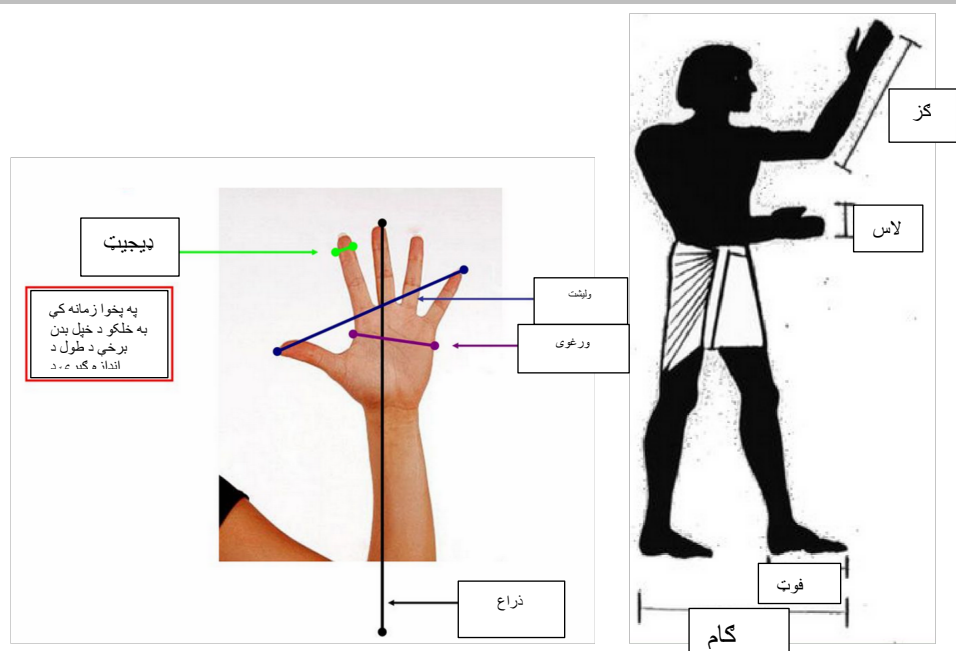
د یوه معمار په څیر رسامی او محاسبه وکړئ (دریمه درجه)

توضیحات	زده کوونکي به د خپل بدن د برخو په کارولو سره د منزلونو د مقیاس د چمتو کولو لپاره وکاروي همدا راز، هغوی به د محاسبې ساده طریقه وکاروي ترڅو مساحت (ځای) محاسبه کړي.
مخکېنه پوښتنه	تاسو څنگه کولی شئ د خپل منزل د نقشي رسمول پلان کړئ او څنگه کولی شئ د خپل بدن د برخو په کارولو سره د ځای مساحت معلوم کړئ؟
تولټال اړین وخت	په څلورو ورځو کې ۶ ساعته
اړینې سرچینې	ورقه او قلم، یو خط کش (د ورو اندازه کولو لپاره)، یو متر (د لویو اندازه کولو لپاره)
د زده کړو پایلې	<ol style="list-style-type: none"> د ساده تبادلو په کارولو سره فوټ دیجټ ته اړول د مربع واحد په رسمولو او حسابولو په کارولو سره د مستطیل د مساحت معلومول د ضرب د عملي په کارولو سره د مستطیل د مساحت معلومول په عبارتي پوښتنو باندې د تقسیم (ویشلو) عمليه ترسره کول د ریښتني ژوند یوې سیناریو لپاره د ریاضي د پوهاوي او مهارتونو عملي کول
مخکینيو زده کړو ته اړتیا	<ul style="list-style-type: none"> - محاسبه او جمع ساده عمليه - دې ته ترجیح ورکول کيږي چې زده کوونکي مخکې له دغې پروژې څخه د «شکلونو بنکلا او اندازه کوونه» تر سره کړي.

لومړۍ ورځ

نن ورځ به تاسو د خپل کور جوړولو په اړه زده کړې ترلاسه کړئ!

وړانيز شوی وخت	۲۰ دقیقې
فعالیت او توضیحات	<ul style="list-style-type: none"> • په دې پروژه کې به تاسو زده کړې چې یو معمار څنگه د منزلونو پلان رسم کوي. او همدا راز، هغوی د کومو طریقو په کارولو سره د خونو (طاقونو) او کورونو مساحت معلوموي. • راځئ چې د دې کوټې د منزل (پور) د ابعادو په اندازه کولو سره پیل وکړو. • لکه څنگه چې تاسو د خپلې مخکینې پروژې څخه زده کړل، په پخوا وخت کې خلکو د اوږدوالي (طول) د معلومولو لپاره د خپل بدن د برخو څخه کار اخیسته.

په تير وخت كې خلكو د بدن مختلفې برخې د اندازه كولو لپاره كارولې. دې ته غير معياري اندازه كوونه وايي. اندازه كوونه د يو شي مقدار يا اندازه معلوموي.

: د طول (اوږدوالي) د اندازه كولو غير معياري واحدونو بيلگې په لاندې ډول سره دي: پښه (قدم)، لاس، وليشت، ذراع، ديگيت (گوتي)، گام

- ذراع ستاسو د ځنگل څخه تر منځني گوتي پورې فاصله ته وايي. پخوا به د مصر خلكو د شيانو د اندازه كولو لپاره له ذراع څخه كار اخيسته.
- قدم ستاسو د پښو د گوتو څخه تر پوندي پورې واټن ته وايي. د انگليستان پادشا هينري اول د اندازه گيرۍ د يوه معيار په حيث معرفي كړ. د هغه پښه ۱۲ اينچه وه.
- وليشت د كچي گوتي څخه ستاسو د غتي گوتي پورې واټن ته ويل كيږي.

- **گوته** ستاسو د يوې گوتي د ډبلوالي په اندازه ده. څلور گوتي د يو ورغوي په اندازه دي او پينځه گوتي د يوې پنځې په اندازه سره دي. د يونان خلكو به د شيانو د انده ز كولو لپاره له گوتو څخه كار اخيسته. د اسونو د قد د اندازه كولو لپاره اوس هم له لاس څخه كار اخيستل كيږي.

- يو گام د پښې د يوه قدم څخه تر بل قدم پورې واټن ته ويل كيږي. د روم فوجيانو به گام د سرعت د اندازه كولو لپاره كاروه.

يو فاتم ستاسو د يوه لاس د گوتو څخه د بل لاس د گوتو تر څوكو پورې (كله چې تاسو خپل لاسونه خلاص نيولي وي) اوږدوالي ته وايي. فاتم د اوبو د عمق د معلومولو لپاره كارول كيده.

لومړی فعالیت: شخصي اندازې

په دغه فعالیت کې به زده کوونکي خپل ذراع، پښه، ولبشت، گوټي، ورغوی، لاس، گام، فاتم او د خپلو دوه ټولگیوالو او یا هم د کورنۍ د غړو دغه اندازې معلومې کړي. همدا راز، زده کوونکي به خپل معلومات په لاندې جدول کې ځای پر ځای کړي.

شخص	شخصي اندازه گیری	د بدن د برخې طول (اوردوالی) (واحد)
زده کوونکی	ذراع	
	پښه	
	ولبشت	
	گوټه	
	ورغوی	
	لاس	
	گام	
	فاتم	
	د کورنۍ غړی	ذراع
د کورنۍ غړی	پښه	
	ولبشت	
	گوټه	
	ورغوی	
	لاس	
	گام	
	فاتم	
	د کورنۍ غړی ۲	

- تاسو د خپلو موندنو څخه څه شی په لاس راوړل؟
- آیا د یو ولیشت او ذراع تر منځ کومه اړیکه شته؟ د نورو نقطو تر منځ، تاسو کولی شئ لاندې معلومات تر لاسه کړئ:
- د هر شخص د بدن برخې د بل شخص د بدن د برخو سره توپیر لري. همدا لامل دی چې د بدن د برخو اندازه گیری د غیر معیاري اندازه گیریو په نامه یادېږي.
- یوه ولیشت د یو ذراع په نیمايي اندازه سره ده.

دوهم فعالیت: د معیاري او غیر معیاري واحدونو مقایسه کول

۱۵ دقیقې

زده کوونکي به د غیر معیاري (د خپل بدن د برخو په اندازه کولو سره) د مختلفو توکو د اندازه کولو لپاره کار واخلې. د خپلو معلوماتو د تر لاسه کولو څخه وروسته به خپلې موندنې د معیاري اندازه سره مقایسه کړي.

زده کوونکي به خپلې اندازه گیری د لاندې جدول په شان په یوه جدول کې ولیکي:

جنس	شخصي اندازه (د بدن برخې)	د یوه شخصي اندازه گیری په واسطه تخمین کول	د یوه خط کش یا متر په واسطه اندازه کول (سانتي متر یا اینچ)
د یو پنسل طول	کوته		
د پینو د پرش طول	پینه		
له میزه څخه تر دروازي پورې طول	ګام		
د اطاق طول	ذراع		

ستاسو شخصي اندازه گیری (د خپل بدن د غړو په کارولو سره) د معیاري مقایسې چې د یو خط کش او میتر په واسطه اندازه گیری تخمین څومره مشابه یا نیردي دي؟

۳۰ دقیقې

- ددی فعالیت د ترسره کولو لپاره به زده کوونکي د پښو، او گوتو په واسطه چې غیر معیاري واحدونه دي د اندازه کولو لپاره وکاروي. البته چې دا یوه روښانه خبره ده چې ستاسو د پښ، اندازه د هغې اندازې څخه چې په یوه متر کې تعین شوی، کوچني دي (دا ځکه چې مختلف خلک مختلفې پښې لري).

- په خپل کور کې یو کوچنی اطاق چې مکعب شکل ولري انتخاب کړئ.
- د انتخاب شوي اطاق په یوه کنج کې ودریږه او د یوال په بیخ کې د بل کنج په لوري حرکت وکړه.
- تاسو باید خپله پښه په داسې شکل سره کیږدئ چې ستاسو پښه په دیوال ولگيږي او بیا بله پښه د هماغې پښې مخې ته کیږدئ او د مخامخ دیوال پر لور حرکت وکړي. دې حرکت ته تر هماغې دوم ورکړئ ترڅو چې مخامخ دیوال ته ورسېږئ.

- دا فعالیت د دیوال څلور و اړخونو ته ترسره کړئ او خپل معلومات (اندازه کیږئ) په لاندې جدول کې ورسوئ.

	د اطاق لمړی لوری
	د اطاق دویم لوری
	د اطاق دریم لوری
	د اطاق څلورم لوری

- آیا یو طرف د بل طرف له اوږدوالي سره مساوي دی؟ آیا دا د هر مستطیل شکل سره سمون خوري؟

- په یو مستطیل شکل کې اوږد طرف ته طول وایي او کوچني طرف ته یې عرض وایي.

۱۵ دقیقې

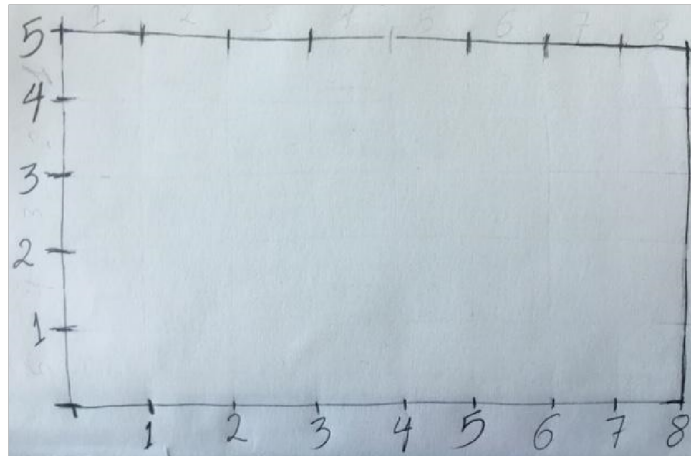
- په یوه ورقه باندې د اطاق شکل رسم کړئ.

- يو اطاق د يوې ورقې څخه ډير ستر وي، نو له همدې كبله معماران په ورقه باندې يو كوچنې اطاق رسمي چې د اصلي اطاق سره مشابهت ولري. (لكه ستاسو يو عكس ستاسو د بدن په پرتلي سره)
- لاندې انځور ته وگورئ، ترڅو دا فعاليت ترسره كړاى شى:

- ددغه فعاليت د ترسره كولو لپاره تاسو د خپلو پښو پرځاى د خپلو گوتو (ډيجيټونو) څخه كار واخلي.

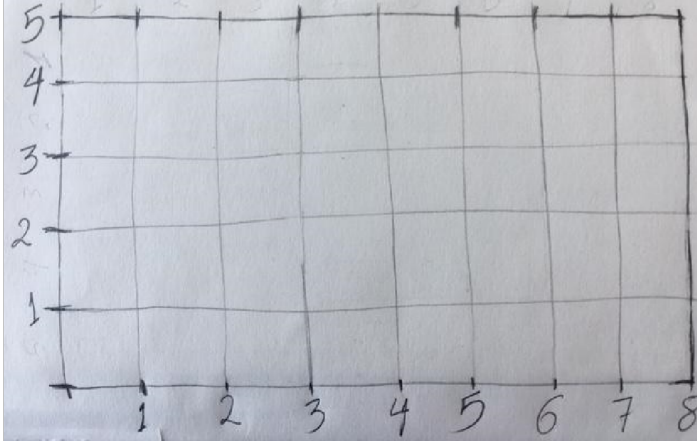
- په لاندې مثال كې يو اطاق بنودل شوى دى چې اوږدوالى (طول) يې ۸ فټه دى او پلنوالى (عرض) يې ۵ فټه دى. خو په دې ورقه كې هغه په ۸ پر ۵ ډيجيټه بنودل شوى دى.

لكه څنگه چې تاسو ليدلى شى، مونږ اړتيا نه لرو چې د يوه مكعب مخامخ لوري هم اندازه كړو او اندازه يې وليكو، ځكه په يوه مكعب كې مخامخ لوري هم يو شان اندازه لري.

- اوس تاسو د خپل انتخاب شوي اطاق شكل په يوه ورقه باندې رسم كړئ.

- په خپل رسم شوي شكل كې د ډيجيټونو په كارولو سره يو جدول جوړ كړئ، لكه څنگه چې ۱۵ دقيقې
- په لاندې انځور كې بنودل شوى دى:

- په خپل ډیاگرام کې د مربع شکلونو تعداد وشمیرئ.
- تاسو به وویښ چې د هر مربع شکل طول به به د یو ډیجیټ سره مساوي شي، دې ته مونږ د واحد مربع شکل وايو.

- ۱۵ دقیقې
- هغه مربع شکلونه چې ستاسو په رسم شوي شکل کې موجود دي، د شکل د ساحې په نامه یادېږي.
  - ساحه د یوه اطاق د سطحې هغه اندازه ده چې د داخلي مربع شکلونو څخه جوړه شوي دي.
  - په پورته مثال کې مونږ ولیدل چې دا شکل ۴۰ مربع شکلونو واحدونه له ځانه سره لري، نو له همدې کبله ددې د ساحې ۴۰ ډیجیټه مربع ده، نو له همدې کبله د اطاق سطحه ۴۰ مربع فوټه دی.
- ستاسو د رسم شوي شکل ساحه څومره ده؟ (مربع ډیجیټ)
- ستاسو د اطاق ساحه څومره ده؟ (په مربع فوټه سره)
- * په دې فعالیت کې چې د اندازه کولو لپاره کوم فوټ کارول شوی د زده کوونکي د پښې اندازه ده؛ دا هغه معیاري د فوټ اندازه نه ده.

- ۳۰ دقیقې
- د خپل د اندازه گیری د رسامی لپاره، تاسو کولی شئ د خپلې خوښې اندازه وکاروئ او هغه په خپله رسامی کې ولیکئ. د بیلګې په توګه، په ځینو نقشو کې اندازه گیری کیدای شئ ۱:۱۰۰۰۰ وي چې یو سانتي متر د ۱۰۰ متره پر ځای کارول شوی وي.
  - ددې پرته چې د حساب ماشین وکاروئ، کوښښ وکړئ چې د لومړۍ ورځې پوښتنو ته ځواب ورکړئ.

(Answer Key for Question 4: Area = 18.55 m², and Perimeter = 22.2 m; For Question 5: The Actual Area is 1500 m²).

۳۰ دقیقې

- خپل ځوابونه وښایاست او د خپل یو ملګري سره یې په اړه خبرې وکړئ.
- هغه اړین کوم شیان دي چې تاسو تر اوسه پورې زده کړي دي؟

• څه شی مونږ ته ډیر ستونزمن وه؟

ددې پروژې د بشپړه کولو لپاره تاسو کوم نورو شیانو ته اړتیا لرئ چې ستاسو کورنۍ یې باید له تاسو سره مرسته وکړي؟

دویمه ورځ

نن ورځ به تاسو د خپل کور د سطحې شکل رسم کړئ.

فعالیت او توضیحات

وړاندیز شوی وخت

- نن ورځ به د یو دیجیټ په کارولو سره چې د یوه فوټ نمایندګي وکړي تاسو به د خپل کور د چټ د نقشې د رسمولو لپاره کارول کيږي.
- ددې فعالیت د ترسره کولو لپاره، معماران د چټ په اړه د یوه شفاف شي په څېر فکر کوي، او مونږ د کور چټ داسې رسموو لکه مونږ چې هغه د پورته خوا څخه وینو، د الوتونکو په څېر.
- د یوې بیلګې په توګه، لاندې د یوه چټ ساده نقشه رسمه شوي ده.

۵ دقیقې

سرچینه: <https://www.tuko.co.ke/276066-3-bedroom-house-plans-designs-kenya.html>

تاسو ته به معلومه شي چې:
دیوالونه په یوه نقشه باندې رسم شوي دي
د دروازو د بنوودلو لپاره ځینې نیمه دایرې رسمې شوي دي.

هرې خونې (طاق) ته ځانګړی نوم ورکړل شوی دی (د اوسیدو اطاق، پخلنځی ...

- د یوه کور د چټ نقشه جوړه او وروسته بیا خپلې کورنۍ سره شریکه کړئ.
- باید کوښښ وکړئ چې د لاندې شیانو په اړه ډاډ تر لاسه کړئ:
- د منزل (پور) تر یوې اندازې پورې باید وي (هر یو فوټ د یو دیجیټ په واسطه بنوودل کيږي)
- ستاسو نقشه باید د کور د خونې اصلي شکل وښيي.

۳۰-۴۰ دقیقې

- د هرې خونې (طاق) یا ځای نوم باید په نقشه کې لیکل شوی واوسي. (د بیلګې توګه، تشناب، پخلنځی، او داسې نور)

<ul style="list-style-type: none"> • زده کوونکي به خپله نقشه والدينو ته وړاندې کړي. واليدین به زده کوونکو ته خپل نظرونه وړاندې کړي. • د منزل (پور) د پلان په اړه چې بې څه خوښ شوي وي • د لا پیاوړتیا او ښه والي لپاره وړاندیزونه • زده کوونکي به د نظرونو په کارولو سره خپل د منزل (پور) پلان بیا کتنه وکړي 	<p>۵ دقیقې</p>
<ul style="list-style-type: none"> • د مختلفو اطاقونو او د کور د داخلي برخو په جمع کولو سره د کور ټولټال د اوسیدلو ساحه معلومه کړئ. * دې ته پاملرنه وکړئ که چیرته ستاسو اندازه گیرۍ ۵ فوټه د یو ډیجیټ په تناسب وي، نو ستاسو د نقشي په هر بعد کې ۱ ډیجیټ په یو ډیجیټ د ۵ پر ۵ فوټه ښيي او یو مربع ډیجیټ په نقشه کې د ۲۵ مربع فوټه ښودونکی کیږي. • زده کوونکي به همدا راز د حساب د ماشین له کارولو پرته د کور بهرنی ساحه محاسبه کړي. 	<p>۱۰ دقیقې</p>
<ul style="list-style-type: none"> • خپل مور یا پلار ته ځوابونه وړاندې کړئ • معیارونه: - د هغو طریقو سمه کارونه چې په دې زده کړه کې مو زده کړي دي او یا هم په منطقي شکل سره یوه طریقه کمول - ځوابونه سم دي 	<p>۵ دقیقې</p>
<ul style="list-style-type: none"> • آیا ستاسو په نظر کچیرته تاسو د کور د بعدونو اندازه گیرۍ د کور د بهر له خوا څخه وکړئ هغه به د هغې اندازه گیرۍ سره کوم توپیر ولري چې د کور له داخل څخه تاسو ترسره کړي ده؟ • زده کوونکي پوښتنو ته ځوابونه ورکوي او تشریح کوي یې. • په حقیقت کې د کور ټولټال ساحه د دیوالونو په شمول ټوله ساحه ده، چې دا ساحه معمولاً د داخلي اندازه گیرۍ په وخت کې په پام کې نه نیول کیږي. • راځئ ددې په اړه اټکل وکړو چې دیوالونه د داخل له طرفه څومره ساحه نیسي. دا هغه ساحه ده چې د نقشي د ساحې د پلنوالي سبب ګرځي • کوښښ وکړئ چې د کور د دیوال داخلي زخامت د هغوی د داخلي زخامت خواته په قدم ایښودلو سره اندازه کړئ. چې دا عملیه په لاندې انځور کې هم ښودل شوي ده: 	<p>۱۰ دقیقې</p>

- د دیوال زخامت قابو ۵/۴ دی یا صفر اعشاریه ۸ فوټه دی. نو له همدې کبله په لاندې مثال کې، تاسو کولی شئ وویښی چې د کور په داخلي برخه کې ۸ دیوالونه دي. (کچیرته زمونږ اندازه گیری د داخلي برخې له لوی شوي وای نو مونږ به دیوالونه نه وی شمارلي.) راکړئ فکر وکړئ چې مونږ د ټولو داخلي دیوالونو طول اندازه کړ چې ټولټال ۵۰ فوټه وه. له همدې امله، هغه ساحه چې داخلي دیوالونه یې نیسي د $40 = 5.8 \times 50$ فوټه سره دی!
- له همدې کبله، د کور اصلي دننې ساحه د اطاقونو داخلي ساحه + د دیوالونو ساحې سره مساوي کیږي. په لاندې مثال کې، فکر وکړئ چې ستاسو د ټولو اطاقونو ټولټال ساحه ۶۵۰ مربع فوټه دی. مونږ باید له دې سره ۴۰ مربع فوټه جمع کړئ ترڅو د دیوالونو داخلي ساحه محاسبه کړو. نو له همدې امله، د کور دننې ساحه ۶۹۰ فوټه مربع دی. چې ددې ټولې ساحې څخه یواځې ۶۵۰ فوټه مربع د اوسیدلو ځای دی. چې د سلنې له لوري د ساحې ټولټال د اوسیدلو ساحه ۹۴ سلنه ده

۱۰ دقیقې

- د ماشین حساب په نه کارولو سره لاندې فعالیتونه تر سره کړئ:
- د کور د دیوالونو داخلي مساحت محاسبه کړئ.
- او دغه فعالیت د ټول کور د داخلي مساحت لپاره وکاروئ.

د ټول داخلي مساحت څخه د موجوده مساحت سلنه څومره ده؟	
۵ دقیقې	که چیرته موږ د کور ابعاد له بهره اندازه کوو، کوم څه باید تفریق کړو تر څو هغه سم موجوده مساحت معلوم کړو؟

دریمه ورځ

نن به تاسې د تقسیم عملیه تمرین کړئ .

وراندیز شوی وخت	فعالیت او توضیحات
۱۰ دقیقې	<p>● معماران د کور په اړه بیلابیلې اندازه گیریانې کوي ترڅو د کور د جوړولو لپاره د اړینو توکو په اړه محاسبه وکړي. د بیلګې په توګه: د ځای د اندازې په پوهیدلو سره دوی کولی شي په دې پوه شي چې څومره کاشي تیرو ته اړتیا شته ترڅو هماغه ساحه پرې وپوښي.</p> <p>د بیلګې په اړه: کچیرته یو اطاق چې طول یې ۷ متره او عرض یې ۵ متره واوسي، او باید د صفر اعشاریه ۵ مربع کاشي تیرو په واسطه و پوښل شي: ستاسو په نظر څومره کاشي تیرو ته اړتیا شته</p> <div style="text-align: center; margin: 20px 0;"> </div> <p>● کچیرته تاسو په پورتنۍ نقشه کې گوری، تاسو ته به معلومه شي چې هر یونټ یا واحد به ۴ مربع کاشیانو ته چې د صفر اعشاریه ۵ اړخه ولري، اړتیا پیدا کړي.</p> <p>● تاسو کولی شئ د کاشیانو تعداد په ۲ طریقو سره محاسبه کړئ: لمړی د اطاق د ساحې په محاسبه کولو سره $35 = 7 \times 5$ متر مربع بیا ټوله ساحه په ۴ باندي ضرب کړئ: $140 = 35 \times 4$ کاشیانو</p> <p>● دوهمه طریقه لمړی د اطاق د ساحې په محاسبه کولو سره $35 = 7 \times 5$ متر مربع بیا د کاشیانو د ساحې په محاسبه کولو سره $0,25 = 0,5 \times 0,5$ بیا د اطاق ساحه د کاشیانو به ساحه باندي تقسیم کړئ: $35 \div 0,25$ لکه څنګه چې تاسو پوهیږئ</p> <p style="text-align: center;">0. 25 is $\frac{25}{100}$</p>

<p>$35 \div 0.25 = 35 \div \frac{25}{100} = 35 \times \frac{100}{25} = 35 \times 4 = 140 \text{ tiles.}$</p> <p>- لکه څنګه چې تاسو پورته کتلی شی، مونږ د تقسیم یوه عملیه د ضرب د عملیې په واسطه ترسره کړه.</p> <p>- د کاشي د بېي لپاره، معمولاً کاشي په متر مربع خرڅیږي، د بیلګې په توګه، که چېرته هر متر مربع کاشي په ۳ ډالره وي، بیا د کاشیانو قیمت داسې سنجول کېږي:</p> <p>$35 \times 3 = \\$105.$</p>	
<p>● اوس ستاسو نوبت دی چې بې له ماشین حسابې محاسبه وکړئ. که چېرته تاسو غواړئ چې نوې کاشیانې ولګوئ او د هرې کاشي اندازه ۰.۵ فوټه وي، څومره کاشیانو ته اړتیا شته؟ د دغو کاشیانو مصارف به څومره شي که چېرته د هرې کاشي بیه ۳ ډالره په هر متر مربع وي؟</p>	<p>۱۵ دقیقې</p>
<p>د دریمې ورځې کاري ورځه حل کړئ او ځواب یې خپل والدینو ته ووايست.</p>	<p>۳۰ دقیقې</p>
<p>● په مخکیني مثال کې، کچیرته مونږ د رنگ مقدار د ټولو دیوالونو او چټونو لپاره اټکل یا وسنجوو، مونږ اړتیا لرو ترڅو:</p> <p>- د اطاق بعدونه: طول، عرض او لوړوالی</p> <p>- د کړکیو او دروازو بعدونه</p> <p>- مونږ د دیوال طول د رنگولو لپاره ۱۰ متر مربع یا ۱۰۰ مربع فوټه تخمین کوو</p> <p>● راځئ چې فکر وکړو چې د اطاق طول ۷ متره، عرض یې ۵ متره، او لوړوالی یې ۲ نیم متره دی. دا اطاق یوه دروازه او یوه کړکی لري چې د هغوی ساحه ۴ متره مربع ده. تاسو دا معلومه کړئ چې ددغه اطاق رنگولو لپاره تاسو څو لیټره رنگ ته اړتیا لري کچیرته دیوال ته تاسو دوه پوښه رنگ ورکړئ، او همدا راز ددغه رنگ قیمت به څومره شي کچیرته د هر لیټر قیمت ۳ نیم امریکایي ډالر واوسي.</p> <p>● ددغې مسئلې د حل کولو لپاره، مونږ لاندې مرحلې تعقیبوو:</p> <p>- ټولټال ساحه چې رنگ کولو ته اړتیا لري:</p> <p>- چټ: د چټ او د غولي ساحه سره مساوي ده: طول $\times$ عرض $= 7 \times 5 = 35$ متر مربع سره</p> <p>- د دیوالونو ساحه، د کړکیو او دروازې د ساحې له منفي کولو څخه وروسته:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ لومړی دیوال: ۷ متره $\times$ ۲ نیم متره ○ دوهم دیوال: ۵ $\times$ ۲ نیم متره ○ دریم دیوال: د لومړي دیوال په څیر ○ څلورم دیوال د دوهم دیوال په څیر ○ د دیوالونو ساحه $= (7 \times 2.5) + 2 \times (5 \times 2.5) = 35 + 25 - 4 = 56 \text{ m}^2$ کړکیو ساحه <p>- د اړتیا وړ رنگ د مقدار د محاسبه کولو لپاره، مونږ دا ساحه د ۱۰ متر مربع فی لیټر په تخمین باندې تقسیم کوو:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ د رنگ یو پوښ لپاره: $56 \text{ m}^2 \div 10 \text{ m}^2/\text{L} = 5.6 \text{ L}$ ○ د رنگ دوهم پوښ لپاره: $2 \times 5.6 \text{ L} = 11.2 \text{ L}$ ته اړتیا لرو. 	<p>۵ دقیقې</p>

- د رنگ تولیال قیمت د ۱۱.۲ لیتره × ۳.۵ دالرہ فی لیتر سره د ۳۹.۲ امریکایی دالرو سره مساوي کیري.

● ۳۰ دقیقې
● اوس ستاسو نوبت دی چې حساب ماشین پرته محاسبه ترسره کړی: کچیرته تاسو د خپل کور ټول دیوالونه او چتونه د داخل له لوري رنگ کولی، تاسو به څومره لیتره رنگ ته د دوه پوښه رنگولو لپاره اړتیا درلودلی؟ او ددغه رنگ قیمت به څومره وای؟

● فکر وکړئ چې یو لیتر رنگ ۱۰۰ فوټه مربع ساحه د یوه پوښ لپاره رنگولای شي، او فی لیتر رنگ ۳.۵ امریکایی دالرہ قیمت ولري.

● ۵ دقیقې
● خپل ځوابونه خپل مور او پلار ته وښایاست

● معیارونه:

- د زده کوونکي طریقه باید د منطقي مرحلو سره سمه وي

- ځواب سم یا معقول وي

نن ورځ به تاسو د خزانې لټون ترسره کړئ!

	وراندیز شوی وخت
<ul style="list-style-type: none"> ● زده کونکي به د کور په مختلفو برخو کې ۳ شیان پټ (ځای پرځای) کړي او بیا به هغه د خپل منزل (کور) په نقشه کې په نښه کړي. دوی به د کورنۍ له دريو غړو څخه وغواړي چې هر یو یې د ځای پر ځای شو شیانو څخه یو پیدا کړي. ● کچیرته د دغو شیانو پیدا کول ستونزمن نه وي، زده کونکي کولی شي کوچني توکي په مختلفو ځایونو کې ځای پر ځای کړي او د هغوی تقریبي موقعیت د کورنۍ غړو ته ورکړي. 	۳۰ دقیقې
<ul style="list-style-type: none"> ● زده کونکي به دا زده کړي چې مونږ څنگه کولی شو خلکو سره د شفاهي لارښوونو په ورکولو سره مرسته وکړو ترڅو موقعیتونه پیدا کړي. ● زده کونکي به ددې په اړه هم فکر وکړي چې هغوی باید څه وکړي ترڅو یو وروند ته په نقشه کې لارښوونه وکړي. ددې فعالیت د ترسره کولو لپاره، د خپلې کورنۍ د یوه غړي سترګې پټې کړي او هغوی ته به په لاندې شفاهي ډول لارښوونه وکړي ترڅو د کور له یو موقعیت څخه بل ته حرکت وکړای شي: <ul style="list-style-type: none"> ○ دومره (عدده) قدمه حرکت وکړه ○ دومره (عدده) قدمه مخکې حرکت وکړه ○ کین لوري ته حرکت وکړه <p>بني لوري ته حرکت وکړه</p>	۳۰ دقیقې
<ul style="list-style-type: none"> ● د کورنۍ له غړو سره د بحث لپاره پوښتنې ● <ul style="list-style-type: none"> - د هغه چا لپاره چې سترګې یې بندې وي ستاسو لارښوونې څومره ګټورې وي؟ - آیا ددې ته اړتیا وه چې خپلې لارښوونې سمې کړئ؟ ولې؟ - ستاسو په نظر کېننتی به یوه بحر کې د ټیکنالوجی پرته څنگه خپل ځای معلومولی شي؟ - ددې په اړه فکر وکړئ چې تاسو څنگه کولی شئ کېننتی چلوونکو ته لاره وښایاست، ددې پرته چې هغوی ځمکه وویني؟ لارښوونه: تاسو کولی شئ زده کونکو ته وښایاست چې په آسمان کې د شمالي ستوری (تر ټولو روښانه ستوری) معلوم کړي او دشرق او غرب لوري ورته هم معلوم شي. 	۱۰ دقیقې

<p>١٠ دقيقې</p> <p>• • پوښتنې</p> <p>- په دې پروژه کې مو کوم شی تر ټولو ډیر خوښ شو؟</p> <p>- دهغو زده کړو په کارولو سره چې تاسو په دې پروژه کې ترلاسه کړې، د کوم ډول منزل (پور) نقشه تاسو غواړی رسمه کړی؟ (د لوبو ډگر، ستاسو ښوونځی، یو بل کور او داسې نور)</p> <p>- کچیرته تاسو د همدغه کور معمار وای، په دغه کور کې مو کومو شیانو ته پرته د ساحې بدلولو توپیر ورکاوه؟</p>
<p>د سواد زده کړې پراختیا او وروستنی بیان</p> <p>٢ یا ٣ پاراګرافه د اړینو زده کړو په اړه او د اندازه کولو لپاره ولیکئ. د بدن د غړو به اړه چې غیر معیاري اندازه کولو لپاره کارول کیږي بیان کړئ. او د یو معمار کار چې څنگه یوه پروژه پر مخ بیایي. دغه کار مو له خپلې کورنۍ سره شریک کړئ.</p>

د ارزښاتي معیارونه

- د کور یا پور نقشه دقیقه او پاکه ده
  - د فعالیت د ورقي پوښتنو ته د هغو مهارتونو او طریقو په کارولو سره چې په مخکینیو فعالیتونو کې مو زده کړل، سم ځوابونه ورکړل شوي دي
  - زده کوونکي د پروژې په ترسره کولو کې له څیرکتیا څخه کار واخلي او خپل ځانونه په کې ښکېل وساتي
- زده کوونکي د لارښود لپاره سم شفاهي لارښوونې وکړي (والدین به د حساب له ماشین څخه د سم ځواب لپاره کار واخلي)
- د غني کولو لپاره اضافي فعالیتونه**

د یو بل ځای د چټ نقشه جوړه کړئ (د ښوونځي یا د لوبو د یو ډگر) او ددې په اړه فکر وکړئ چې دا ځای به څومره کاشیانو ته اړتیا ولري او همدارنگه څو لیتره رنگ ته اړتیا شته.

د ساده کولو لپاره بدلونونه

ددې پروژې ساده برخه به داسې واوسي چې له زده کوونکو څخه وغواړی چې د یو مکعب شکل ځای د پور (منزل) نقشه رسمه کړي. ددې فعالیت د ترسره کولو لپاره هغوی باید د فوټ څخه ډیجیټ ته بدلولو له ساده طریقو څخه کار واخلي او دداخلي مربعگانو په شمیرلو سره ساحه معلومه کړي.

د لومړی ورځې د فعالیت ورځه

د حساب د ماشین د کارولو پرته لاندې پوښتنو ته ځواب ووايست

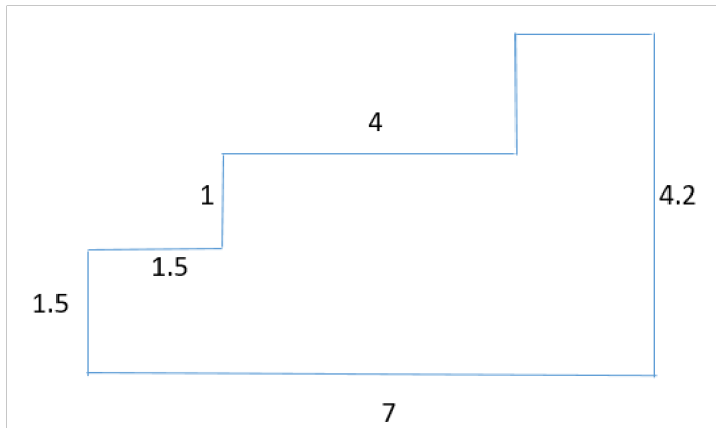
1. د یوې داسې کوټې (خونې) نقشه جوړه کړئ چې د هغې طول ١٤ فوټه وي او عرض یې ١٢ فوټه وي، اندازه کوونکی باید وکاروی.

بیا د همدغې کوتې ساحه د فوت مربع په واسطه معلومه کړئ.

2. یو مکعب شکل ۲۰ مربع فوټه ساحه لري. ددې ساحې طول ۵ فوټه دی. ددې ساحې عرض څومره دی؟
لارښوونه: لاندې فارموله وکاروئ:
ساحه = طول × عرض
 $20 = 5 \times ?$

3. یو مکعب ۳۵ فوټه مربع ساحه لري. ددې ساحې یو طرف ۵ فوټه دی، آیا تاسو کولی شئ د بل لوري اندازه معلومه کړئ؟

4. په لاندې نقشه کې د ساحې بهرنۍ ساحه معلومه کړئ. به دې نقشه کې هر واحد د یو متر سره مساوي دی.

د دریمې ورځې د فعالیت ورځه

د حساب د ماشین د کارولو پرته لاندې پوښتنو ته ځواوایاست.

1. د یوې مستطیل شکلي کوتې ساحه ۱۲ متره په ۷ مترو کې ده. د دغې کوتې د پوښلو لپاره مونږ څومره صفر اعشاریه ۵ متره کاشي تپرو ته اړتیا لرو؟

الف: د یو مستطیل قطر ۳۶ متره ده. عرض یې ۶ متره ده، طول یې څومره ده؟

ب: څو دانې ۰.۳ متري کاشي دغه مستطیل شکله اطاق ته پکار راځي؟

ج: که چیرته هر متر مربع کاشي په ۴.۵ ډالره وي، د کاشيانو بيه به څومره شي؟

2. يو مربع شکله اطاق ۲۶ متره مربع ده. څو دانې ۰.۲۵ متر مربع کاشيانې ورته پکار دي؟ او که چیرته د هر متر مربع کاشي بيه به ۵ ډالر وي، د ټولو کاشيانو قيمت به څومره شي؟

لارښود: اول د ضلعي طول، بيا د اطاق مساحت او په پای کې د کاشيانو شمير را پيدا کړئ.